

Livskvalitet og vekst

RUSPOLITISK HANDLINGSPLAN FOR INNHERRED SAMKOMMUNE 2006 – 2008

Prinsipp og tiltaksdel

Grunnleggende prinsipper for rusarbeid i Verdal og Levanger:

- Ruspolitikken i Verdal og Levanger baserer seg på en erkjennelse av at det er en sammenheng mellom tidlig alkoholdebut og rusrelaterte problemer senere i livet. Å utsette debut, tidlig identifikasjon og intervensjon i forhold til unge i en utsatt posisjon, er et felles ansvar og en grunnleggende forutsetning for å lykkes med kommunens ruspolitikk.
- Planen bygger på at alkohol fortsatt vil være det eneste legale rusmiddel i Norge. Å være tydelig i forhold til dette er viktig.
- Tilbudet av legale og illegale rusmidler har aldri vært større. Vi kan ikke forvente at å begrense tilgangen vil løse rusproblemet. Av den grunn blir det viktig å ha et varmt og inkluderende samfunn, som gir alle samfunnsmedlemmer, store og små, følelsen av å høre til og å være viktig. Alle kommunale og frivillige tilbud må derfor legges en terskel som alle kan passere. Kultur - Helsebegrepet gjennom inkluderende og tilgjengelig kulturtilbud en grunnpillars.
- Respekt for det enkelte menneskes verdi og rett til å gjøre egne valg er grunnleggende. Kommunens oppgave er å gi innbyggerne best mulige rammer å gjøre sine valg innenfor.
- Dette må bygge på at vi alle har et felles ansvar for å være tydelige rollemodeller. Foreldre, ansatte i oppvekstsektoren og alle kommunalt ansatte har hver for seg et ansvar for å oppdra, oppdage og eventuelt intervensjon. I samværet med barn og unge må engasjement, måtehold og ansvarlighet i forhold til aldersgrenser være en forutsetning.
- Erkjennelsen av at vi, i likhet med resten av landet har en stor samfunnsutfordring, som bare kan løses ved et bredt folkelig engasjement, må ligge i bunnen for rusarbeidet. Rus som samfunnsproblem er ikke begrenset til enkeltkommuner og må derfor søkes løst gjennom kreative samarbeidsløsninger på tvers av kommunegrenser.
- All offentlig aktivitet må baseres på samarbeid med brukere; oppvekstsektorens samspill med foreldre, behandlingsapparatet samspill med brukere og pårørende og omsorgstjenestens åpenhet i forhold til brukeres egne ønsker og behov. Kommunen har et spesielt ansvar for å legge til rette for bruker- og pårørende – organisasjoners arbeid. Samspillet mellom 1.linje, 2.linje, bruker-/pårørende og frivillige må derfor stå i fokus. Individuell plan og sammenheng i tilbud avgjørende tiltak.
- Kommunene har et ansvar for at det finnes tilstrekkelige ressurser og riktig kompetanse innen alle enheter.

KAP. 6 GJENNOMFØRING AV PLANEN (Tiltaksdel)

6.1 Planens foreslåtte tiltak i (Ikke prioritert rekkefølge) med økonomisk konsekvens.

Tiltak	Kostnad/Økonomisk konsekvens	Ansvar	Henv.	Tidspunkt/oppstart
--------	------------------------------	--------	-------	--------------------

I. Forebygging

Alle enheter i begge kommuner bør ha med rusarbeid som del av sine plandokumenter	Ingen	Hver enkelt enhet	Kap. 5	2006
Videreføre MOT	100.000,- pr år	MOT-koordinator/ oppvekstområdene	Punkt 5.1.3.2	2003- Verdal 2004- Levanger
Videreutvikling av Verdalsmodellen for forebygging 7.klasse.	70.000,- pr. år	Barn og Familie Oppvekst	Punkt 1.3.3 5.1.3.2	2007
Utvikling av "Kjentmann" i skolen.	20.000 pr. skole/år	Oppvekst	Punkt 5.1.3.2	2007
Videreføre Kulturskolens alternative skoletilbud	280.000,- i 2006, deretter 200.000,- pr. år	Kultur/Oppvekst	Punkt 5.1.3.2	2005
Opprettelse av koordineringsstilling "SLT" 50% (Samordning lokale tiltak)	200.000 pr. år. Mulig å søke på oppstartmidler.	Legges til Rådmannens stab	Punkt 5.1.3.3	2008?
Oppfordring til lag og foreninger som arbeider med barn og unge, om å klargjøre sine standpunkter i forhold til rusmidler.	Ingen spesifikke	Kultur	Punkt 1.3.6 5.1.3.4	2006 / 2007
Tilskuddsordning til forebyggende tiltak i skole, lag og foreninger eller privat regi.	100.000,- pr. år	Barn og familie Oppvekst	Punkt 5.1.3.5	2008
Utvikle ung-til-ung-formidling, etter samme modell som "Future" i Trondheim, i forebyggings-øyemed i den videregående skolen.	Vanskelig å anslå. Avhenger av samarbeidsmuligheter mellom kommune, fylke og eventuelt MOT. Foreslås som et prosjekt.	Ungdomskontakten MOT Verdal videregående skole	Punkt 5.1.3.6	2007
Videreføre BAPP-gruppe	60.000,- pr år	Barn og familie	Punkt 5.1.3.7	2004
Opprette ressursgruppe for ungdommer med rus- og psykiske problemer	Ingen spesifikke	Barne og Familietjenesten	Punkt 5.1.3.8	2007

Videreføre prosjektet No. 26 - Akkar'n	500.000	NAV	Punkt 5.1.3.9	2007
Frivillig urinprøvetakingsavtale – som alternativ til soning/bøter	Vanskelig å anslå – ca. 20.000,-	Politiet, påtalemyndighetene	Punkt 5.1.3.10	2007
Klargjøre ungdomskontaktens rolle og oppgaver		Kulturtenesten	Punkt 1.3.11 5.1.3.11	2006 / 2007
Utrede muligheten for å få Ungdomskontakt i Levanger	700.000,- pr. år	BaFa Levanger og kommunestyret i Levanger	Punkt 5.1.3.12	2007
TIGRIS	80.000,- i 2006, 50.000,- fra 2007	BaFA HeRe	Punkt 5.1.3.13	2006
Ansvar boligsosial handlingsplan		Rådmannen	Punkt 5.1.3.14	

Forebyggingsarbeidet skal bygge på en basis av bredt folkelig engasjement. Erkjennelsen er at det er de små steg som mange tar, som avgjør hvilken utvikling vi får. Voksne må ta det ansvar som tilligger dem i forhold til å være gode forbilder. Vi har alle et felles ansvar for å skape gode samfunn for våre barn og barnebarn.

Innherred Samkommune deltar aktivt for å videreutvikle samarbeidet med Foreningen Mot Stoff, Rusmisbrukernes Interesseorganisasjon, Røde Kors og andre: Jarlegården, LAR-nett, initiere frivillighetsarbeid – f. eks. sosial arena for rusmisbrukere drevet av Røde Kors eller Frelsesarmeen?

II. (Re)habilitering

Styrking av rustjeneste	Generell styrking av rustjeneste vil henge sammen med en del andre tiltak	Rustjenesten		
Videreføring av rehabiliteringssenter No 46	Kr. 2.9 mill fra år 2008 Her ligger det noe kommunale midler i prosjektperioden som kan videreføres. Regjeringen arbeider med en opptrappingsplan for rusfeltet. Usikkert ennå hva den kan bringe. I dette beløpet ligger utgiftene til Helsestasjon rus	Sosial og psykiatritjenesten	Punkt 5.2.2	2005
Helsestasjon Rus	Er en del av rusprosjektet, og har felles økonomi	Sosial og psykiatritjenesten	Punkt 5.2.3	2002
LAR-behandling	Oppfølging henger sammen med styrking av rustjeneste	Sosial og psykiatritjenesten	Punkt 5.2.4	1998
Videreføre Arbeid og sysselsettingsgruppa	Avhengig av omfang. 200 – 400 000.	Sosial og psykiatritjenesten	Punkt 5.2.5	2004
Bruk av sosiale institusjoner	1,2 mill	Sosial og psykiatritjenesten	Punkt 5.2.6	2004
Støttekontaktordning	Avhengig av omfang	Sosial og psykiatritjenesten	Punkt 5.2.7	-----

Fortsatt fokus på , og videreutvikling av aktivitetstiltak	Avhengig av omfang.	Sosial og psykiatritjenesten	Punkt 5.2.8 og 5.2.9	
Videreføre avtale med Inn på Tunet	800.000,- pr. år?	Sosial og psykiatritjenesten	Punkt 5.2.10	2004
Videreføre urinprøvelab/ Sakareushuset	100.000,- pr. år	Pleie og omsorg	Punkt 5.2.11	
Opprettelse av ambulerende team? Jfr møte med Rusbehandling M-N	Vanskelig å anslå. Må sees i sammenheng med generell styrking av tjenestene.	Rustjenesten, samarbeid Verdal og Levanger	Punkt 5.2.12	2008

Rehabiliteringsarbeidet skal ha en lokal tilnærming. Det er med lokal basis vi kan bygge gode nettverk og ved det skape fotfeste igjen for brukere. Bred samhandling på brukernes premisser skal ligge i bunnen for samarbeidet mellom ulike fagområder, nivå og andre samarbeidsparter.

III. Kunnskap

Innarbeidelse av nettbasert rusundersøkelse i alle u-skoler og i 7. trinn i barneskolen	50.000,- første år. Deretter 30.000 pr.år	Oppvekst	Punkt 5.3.1	1997
Undersøke muligheter for og eventuelt innarbeidelse av nettbasert rusundersøkelse ved Verdal videregående skole.	Vanskelig å anslå. Avhenger av samarbeidmuligheter mellom kommune, fylke og eventuelt MOT. Foreslås som et prosjekt.	Ungdomskontakten MOT Verdal videregående skole	Punkt 5.3.2	2007

Viktig å ha grunnleggende kunnskap om ungdommens rusvaner og holdninger til enhver tid. Grunnlag for godt forebyggende arbeid.

IV. Boligtiltak:

Lavterskel botilbud	Vanskelig å anslå. Avhengig av samkjøringsmuligheter	NAV / Helse-Rehab	Punkt 5.4.1	2007
Skjermet botilbud til rusavhengige i rehabilitering. Treningsboliger.	Selve botilbudet kan være selvbærende, men utgiftene kommer på utvikling av tilsynsordning.	NAV / Pleie og omsorg	Punkt 5.4.1	2005
Miljøvaktmester-prosjekt	Prosjekt finansiert av Husbanken	Rådmannskontoret	Punkt 5.4.1	2006
Opprette en miljøterapeut/-arbeider base i kommunene?	Avhengig av omfang	Prosjekt Bostedsløse	Punkt 5.4.1	2006

En bolig med tilfredsstillende standard er en forutsetning for å lykkes i et rehabiliteringsløp.

V. Brukermedvirkning og samhandling

Utrede muligheten for å innføre Brukerråd, i Verdal og Levanger	Ingen spesifikke kostnader	Sosial og psykiatritjenesten i Verdal og Levanger	Punkt 5.5.1	2007
Ha fokus på brukermedvirkning på individnivå og systemnivå	Ingen spesifikke kostnader	Alle	Punkt 5.5.2	
Videreføre resultatet fra videreutdanningen i Samhandling Rus og psykiske lidelser	Ingen spesifikke kostnader	Sosial og psykiatritjenesten	Punkt 5.5.3	2006
Skaffe arenaer for samhandling	Ingen spesifikke kostnader	Sosial og psykiatritjenesten	Punkt 5.5.4	2006
Rusforum i begge kommuner	Ingen spesifikke kostnader	Rustjenesten Verdal/Levanger	Punkt 5.5.5	2007
Varslingskjede basert på "Føre var"-modell	Ingen spesifikke kostnader	Rustjenesten Verdal/Levanger	Punkt 5.5.6	2007

6.2 OPPSUMMERING

Dette er en ambisiøs plan, som vil medføre en del nye utgifter, samt krav til en del etater og instanser som tidligere ikke er utfordret på de tiltak som er skissert i planen. Det vil videre føre til krav om økte midler for å kunne gjennomføre planen.